Lumbale punctie

JAN YPERMAN ZIEKENHUIS

33.015N - 19032024 - Neurologie

GEGEVENS PATIËNT:

Patiëntenklever

GEGEVENS THUISVERPLEGING:

Naam + Voornaam:

.....

Telefoonnummer:

.....

E-mailadres:

.....

Wat is een lumbale punctie?

Bij een lumbale punctie zal de arts een dunne naald inbrengen tussen twee lendenwervels om het vocht te bereiken dat zich in en rond de hersenen en het ruggenmerg bevindt. Ter hoogte van de lendenwervels is er geen ruggenmerg aanwezig waar dan ook niet in geprikt kan worden. Het vocht wordt opgevangen in steriele buisjes. De arts kan via de naald ook de druk op de hersenen meten.

Doel?

Na het verzamelen van het vocht wordt dit naar het laboratorium gebracht. De samenstelling van het vocht verschilt immers bij hersenvliesontsteking, bij multiple sclerose, bij een hersenbloeding, bij uitbreiding van een kwaadaardige tumor, ... Zo kunnen bepaalde ziektes worden opgespoord of net worden uitgesloten.

Evacuerende lumbale punctie

Als een evacuerende lumbale punctie wordt gepland, zal de kinesist of arts voor en na de lumbale punctie uw manier van stappen observeren. Bij de evacuerende lumbale punctie neemt de arts meer vocht weg dan gewoonlijk. Dit is een onderzoek om normale druk hydrocefalie (NPH) vast te stellen. Bij deze aandoening is er een teveel aan vocht aanwezig in de hersenkamers met gangmoeilijkheden, urinaire incontinentie en/of geheugenproblemen tot gevolg.

Voorbereiding

Indien u bloed verdunnende medicatie neemt, meldt dit dan zeker vooraf aan de arts. De arts zal beslissen of deze verder ingenomen mag worden of even moet onderbroken worden. Ook de bloedstollingswaarden, gemeten in het bloed, moeten correct zijn. De arts wil in de meeste gevallen ook graag beelden van de hersenen; soms wordt de dag van de lumbale punctie nog een hersenscan gepland.

De procedure

U wordt de dag van de punctie verwacht op de dienst neurologie (kamernummers 670-687) na het inschrijven in de hal van het ziekenhuis. U zal ontvangen worden door een verpleegkundige die u naar een kamer met bed brengt. De bloeddruk wordt gecontroleerd, soms gevolgd door een bloedafname en/of hersenscanner. Best gaat u vlak voor de procedure start nog eens naar het toilet want na de punctie zal u een tijdje in bed moeten rusten

Tijdens het onderzoek zal de arts vragen om in een bepaalde houding te zitten of liggen. Meestal is het een zittende houding met een gebogen rug op de bedrand. Er wordt gevraagd om de onderrug te ontbloten. Na het klaarleggen van het materiaal, wordt de correcte prikplaats bepaald en ontsmet. Een ontspannen houding zorgt voor een betere ervaring doordat u minder pijn zal voelen. Zeldzaam gebeurt het dat de naald een zenuwwortel aanraakt, wat u voelt als een kortstondige pijnscheut naar één been. Het volstaat dit te melden aan de arts.

Eenmaal de naald op de juiste plaats zit zal er druppelsgewijs vocht verzameld worden. Dit duurt allemaal samen ongeveer 15 minuten.

Na het onderzoek

Na de lumbale punctie, wordt er geadviseerd om gedurende 1 à 2 uur (afhankelijk van de arts en het verloop van de procedure) horizontaal te liggen. U mag zelf een comfortabele houding kiezen, zo lang het bed horizontaal blijft staan. Nadien mag u terug naar huis vertrekken, u mag zelf met de wagen rijden. Het is ook aangeraden om voldoende te drinken. Tot slot wordt er geadviseerd om thuis geen zware inspanningen te doen, geen zware lasten te tillen. Deze adviezen zijn om postpunctiehoofdpijn te voorkomen.

Mogelijke bijwerkingen

Bijwerkingen zijn zeldzaam. De meest voorkomende is postpunctiehoofdpijn. Dit komt voor wanneer het gemaakte gaatje in de hersenvliezen niet sluit (bijvoorbeeld door onvoldoende lang horizontaal te liggen nadien). Het betreft een vervelende hoofdpijn die kenmerkend optreedt bij rechtop zittende of staande houding en weer verbetert bij neerliggen. De pijn is vaak het meest hevig in het achterhoofd en kan gepaard gaan met nekpijn, duizeligheid, oorsuizen, misselijkheid of braken. Het is aangeraden om bij het optreden van deze hoofdpijn opnieuw contact te nemen met de dienst neurologie en/of naar de dienst spoedgevallen te komen. Er kan vervolgens een bloedpatch geplaatst worden door de anesthesist. Hierbij wordt het gaatje gesloten door een lokale injectie van uw eigen bloed (wat vervolgens een klonter gaat vormen).

Naast postpunctiehoofdpijn zijn er nog enkele andere erg zeldzame mogelijke nevenwerkingen. Uitzonderlijk kan er een bloeding of hersenvliesontsteking ontstaan. Indien U koorts ontwikkelt of zich zorgen maakt over blijvende klachten die ontstaan zijn in aansluiting met de lumbale punctie, kan U best uw huisarts of uitvoerende neuroloog contacteren.

Extra nota's:

Contact

Dienst Neurologie

E-mailadres: secneuro@yperman.net

Telefonisch:
Tijdens de kantooruren van 8 tot 17.30 uur:

- Secretariaat: 057 35 74 40

Buiten de kantooruren en in het weekend:

- Dienst Spoedgevallen 057 35 60 00

Jan Yperman Ziekenhuis
Briekestraat 12, 8900 Ieper
info@yperman.net
057 35 35 35
www.yperman.net